

PPHVADno-2025-18608**Laitoshoidon yksikön toiminnan muuttaminen kuntoutusyksiköksi**

Laitoshoidon yksikkö Oulun lyhytaikaishoidon yksikkö Daalia-vastuuyksikön (35910) toiminnan muuttaminen kuntoutusyksiköksi 30.11.2025 mennessä.

Päätöksen peruste

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue (jäljempänä Pohde) vastaa sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisestä 1.1.2023 alkaen. Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 7 §:n mukaan hyvinvointialue vastaa sille lailla säädettyjen tehtävien hoitamisesta, hyvinvointialueen asukkaana laissa säädettyjen oikeuksien toteutumisesta ja palvelukokonaisuuksien yhteensovittamisesta sekä muun muassa järjestettävien palveluiden ja muiden toimenpiteiden yhdenvertaisesta saatavuudesta, tarpeen määrän ja laadun määrittelemisestä sekä viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä. Järjestämisvastuuta sääntelee sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettu laki (612/2021, jäljempänä järjestämislaki).

Palveluiden saatavuus ja saavutettavuus

Järjestämislain 4 §:n 1 momentin mukaan hyvinvointialueen on suunniteltava ja toteutettava sosiaali- ja terveydenhuolto sisällöltään, laajuudeltaan ja laadultaan sellaisena kuin asiakkaiden tarve edellyttää. Palvelut on toteutettava yhdenvertaisesti, yhteen sovitettuina palvelukokonaisuuksina sekä hyvinvointialueen väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita. Palveluja voidaan kuitenkin koota hyvinvointialueen alueella suurempiin kokonaisuuksiin silloin, kun palvelujen saatavuus ja laadun turvaaminen edellyttävät erityisosaamista tai kalliita investointeja tai kun palvelujen tarkoituksenmukainen, kustannusvaikuttava ja tehokas toteuttaminen edellyttävät sitä. Lisäksi 2 momentin mukaan hyvinvointialueen on turvattava järjestämisvastuullaan olevien sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen esteettömyys ja saavutettavuus.

Järjestämislain mukaan sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäjän tulee arvioida eri väestö- ja asiakasryhmien palvelutarvetta, suunnata voimavaroja todettujen tarpeiden perusteella ja yhtenäistää hoito- ja palvelukäytäntöjä. Palvelujärjestelmä tulee myös saada sellaiseksi, ettei hyvinvointialueella olisi kustannuksia perusteettomasti lisääviä päällekkäisiä palveluja (järjestämislaki 4 §).

Yhdenvertaisuus ja toimenpiteiden oikeasuhtaisuus

Tarkoituksenmukainen palvelujen kokoaminen tukee myös palvelujen saatavuuden yhdenvertaisuutta hyvinvointialueella (järjestämislaki 4 §). Yhdenvertaisuusperiaate on perustuslain (731/1999) 6 §:ssä turvattu oikeus, jonka mukaan ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen,

terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Myös yhdenvertaisuuslain (1325/2014) 5 § edellyttää viranomaista edistämään yhdenvertaisuutta toiminnassaan.

Lähellä toteutettavilla eli ns. lähipalveluilla tarkoitetaan palveluja, joita asiakkaat käyttävät usein ja ainakin osa asiakkaista käyttää niitä toistuvasti, jopa päivittäin, minkä vuoksi sellaisia palveluja on perusteltua saada läheltä. Kaikkia palveluja ei ole kuitenkaan mahdollista eikä tarkoituksenmukaista hajauttaa ja järjestää lähipalveluina.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialuestrategia, sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelma sekä tuottavuus- ja taloudellisuusohjelma

Järjestämislain 11 §:ssä säädetään hyvinvointialuestrategiasta. Hyvinvointialueen on laadittava taloutensa ja toimintansa suunnittelua ja johtamista varten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategia osana hyvinvointialuestrategiaa. Palvelustrategiassa hyvinvointialue päättää järjestämisvastuulleen kuuluvan sosiaali- ja terveydenhuollon pitkän aikavälin tavoitteet. Lisäksi hyvinvointialue asettaa palvelustrategiassa tavoitteet sille, miten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut toteutetaan ottaen huomioon hyvinvointialueen asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä kustannusvaikuttavuus.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialuestrategia (sisältäen palvelustrategian) on hyväksytty aluevaltuustossa 2.5.2022 (77§). Aluevaltuuston 17.10.2022 (120§) hyväksymä Pohteen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelma pohjautuu hyvinvointialuestrategiaan ja siihen sisältyvän palvelustrategian linjauksiin. Sote-järjestämissuunnitelmassa on linjattu tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit Pohteen sote-palveluille vuosille 2023-2025. Uudet rakenteet mahdollistavat paremmin henkilöstön riittävyyden, osaamisen ja hyvinvoinnin ja koko alueella parhaiden käytäntöjen hyödyntämisen. Uudistamisen avulla vastataan paremmin myös lainsäädännön muutoksiin sekä saatuun valtion rahoitukseen ja rahoituksen riittävyyden turvaamiseen. Järjestämissuunnitelmaa on päivitetty aluevaltuuston 20.11.2023 (187§) hyväksymällä tuottavuus- ja taloudellisuusohjelmalla. Se toteuttaa osaltaan hyvinvointialueen strategian painopisteitä sekä konkretisoi uudistamisen toimenpiteitä taloussuunnittelukaudelle 2024-2026. Ohjelma toimii myös valtioneuvoston päättämän lainanottovaltuuden ehtona vuodelle 2024.

Sote-järjestämissuunnitelmassa keskeinen tavoite on resurssien kohdentaminen hyvinvointialueen perustason palvelujen vahvistamiseen. Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman tavoitteena on uudistaa rakenteita ja toimintamalleja siten, että alueen asukkaille ja muille sidosryhmille voidaan tarjota vaikuttavia palveluja, riittävä henkilöstö turvataan ja talouden kantokykyä parannetaan. Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelmassa on linjattu, että ympärivuorokautinen hoito järjestetään turvallisesti. Yhteisöllistä asumista järjestetään ympärivuorokautisen palveluasumisen

sijaan. Toimenpiteeksi on kirjattu, että ikäihmisten ympärivuorokautisen palveluasumisen peittävyys (yli 75-vuotiaiden määrä palvelussa) on 6 prosenttia. Lisäksi arviointi- ja kuntoutusyksikköpaikkoja keskitetään isompiin yksiköihin.

Oulun lyhytaikaishoidon yksikkö Daalia-vastuuyksikön - laitoshoidon yksikkö

Sosiaali- ja terveystalouden tuottavuus- ja taloudellisuusohjelmassa on huomioitu palvelurakennemuutos. Oulun lähipalvelualueen Hirosenodissa sijaitsee laitoshoidon yksikkö Oulun lyhytaikaishoidon yksikkö Daalia-vastuuyksikkö, jonka asiakaspaikkamäärä on 28 paikkaa. Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman mukaisesti Oulun lyhytaikaishoidon yksikkö Daaliassa on jatkossa 28 kuntoutusyksikköpaikkaa, joista 14 varataan omaishoidon vapaille ja 14 lyhytaikaiseen sosiaalihuoltolain mukaiseen palveluasumiseen (kuntoutustoimintaan).

Laitoshoidon sosiaalihuoltolain mukaisena palveluna tulee päättymään vanhuspalvelulain mukaisesti vuoden 2027 jälkeen. Muutos on osa Pohteen järjestämissuunnitelman mukaista palvelurakenteen muutosta, sekä tulevaisuuteen valmistumista. Vanhuspalvelulain uudistamisen toisen vaiheen muutoksissa tavoitteena sosiaalihuollon laitoshoidon lakkauttaminen vuoteen 2028 mennessä.

Yhteistoimintamenettely

Muutos ei vaadi erillistä yhteistoimintamenettelyä.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue on käynnistänyt yhteistoimintaneuvottelut tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman toimeenpanoon liittyen 20.2.2024 annetulla neuvotteluesityksellä ja neuvottelut ovat päättyneet 8.4.2024. Aluehallitus on merkinnyt neuvottelutuloksen tiedoksi 16.4.2024 § 165. Yhteistoimintaneuvotteluissa on käsitelty aiottujen toimenpiteiden perusteet, vaihtoehdot ja vaikutukset henkilöstöön.

Johtopäätökset

Pohjois-Pohjanmaan aluevaltuusto on linjannut sosiaali- ja terveystalouden tuottavuus- ja taloudellisuusohjelmassa, että arviointi- ja kuntoutusyksikköpaikkoja lisätään ja paikkoja keskitetään isompiin yksiköihin, tavoitepaikkamäärä (332) saavutetaan vuonna 2025.

Edellä mainitut toimenpiteet Oulun palvelualueella ovat tarpeellisia ja välttämättömiä hoidon laadun ja asiakasturvallisuuden näkökulmasta ottaen huomioon henkilöstön riittävydessä olevat haasteet. Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta

sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista 14a§ mukaan hyvinvointialue voi vastata iäkkään henkilön palveluntarpeeseen pitkäaikaisella laitoshoidolla vain, jos siihen on lääketieteelliset perusteet tai asiakasturvallisuuteen tai potilasturvallisuuteen liittyvät perusteet.

Päätöksenteon toimivalta

Pohteen hallintosäännön 34 §:n mukaan hyvinvointialueen palvelutuotannosta vastaavat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toimialat, jotka jakautuvat toimialueisiin. Toimialuejohtaja johtaa toimialueensa toimintaa ja vastaa sen toiminnasta ja taloudesta ja päättää vastuualueen jakaantumisesta vastuuyksikköihin palvelualuejohtajan esityksestä.

Hallintosääntö 34 § 5. mom. kohta 1 ja 6

Päätös

Palvelualuejohtaja Hannele Pöykiön esitys:

Ikäihmisten palvelujen toimialueen Asumispalvelujen (PA353) ympärivuorokautinen asuminen (VA3690) Oulun lyhytaikaishoidon yksikkö Daalia -vastuuyksikkö (35980) toiminnan muuttaminen kuntoutusyksiköksi 30.11.2025 mennessä.

Päätös

Hyväksyn palvelualuejohtaja Hannele Pöykiön esityksen.

Tiedoksi

Tiedoksiannon päivämäärä 25.9.2025, tiedoksiantotapa, vastaanottajat: palvelualuejohtaja Hannele Pöykiö, vs. vastuualuepäällikkö Johanna Savilampi, laajennettu hva-johtoryhmä, aluehallitus. Tiedoksiantaja johdon sihteeri Eija-Maaret Ikonen. Lisätietojen antaja Mervi Koski, mervi.koski@pohde.fi

Allekirjoitus

Mervi Koski, toimialuejohtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue 25.09.2025 klo 11:03. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Viranhaltijapäätöksen nähtävänäolo

Viranhaltijapäätös on nähtävillä Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen verkkosivuilla 26.9.2025 alkaen.

Oikaisuvaatimus

§ 50

Oikaisuvaatimusohje

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*) sekä hyvinvointialueen jäsen.

Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa järjestettyjä tehtäviä koskevasta päätöksestä oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös yhteistoimintaan osallinen hyvinvointialue ja sen jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista**.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen kirjaamoon määrääjän viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Hyvinvointialueen jäsenen sekä hyvinvointialueiden yhteistoimintaan osallisen hyvinvointialueen ja sen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluessa siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on **Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluehallitus**

- postiosoite: PL 10, 90029 POHDE
- käyntiosoite: Technopolis, Kiviharjunlenkki 1 C, 90220 OULU
- sähköpostiosoite: kirjaamo@pohde.fi
- puhelinnumero: 08 315 6126

Kirjaamon aukioloaika on arkisin klo 08.00–15.45.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti viranomaiselle, joka on tehnyt päätöksen.

Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä vaaditaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.